

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3304/2025
12.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Мирослав Манасијевић, адвокат из ..., против туженог „Teklas automotive“ д.о.о. Владичин Хан, кога заступа пуномоћник Зоран Рајковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3191/2024 од 04.04.2025. године, у седници одржаној 12.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3191/2024 од 04.04.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану П1 67/22 од 25.04.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење о отказу уговора о раду туженог, заведено под пословним бројем ... од 23.02.2022. године, којим је отказан уговор о раду од 01.10.2021. године и да се наложи туженом да врати тужиоца на послове и радне задатке које је обављао пре доношења оспореног решења. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име разлике од исплаћене до припадајуће зараде по основу неисплаћеног ноћног рада за период од 01.10.2019. године до 23.02.2022. године исплати месечно опредељене новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, како је то све ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име накнаде штете по основу неискоришћеног годишњег одмора за 2019. годину исплати износ од 3.799,10 динара са законском затезном каматом од 01.07.2020. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 125.300,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 287.900,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3191/2024 од 04.04.2025. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом, другом и трећем изреке и у том делу су одбијене као неосноване жалбе тужиоца и туженог. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу четвртом и петом изреке првостепене пресуде, тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу став првог изреке којим је потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке (одлука о поништају решења о отказу уговора о раду и враћање тужиоца на рад) и против става другог изреке (одлука о трошковима парничног поступка), тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао правноснажну другостепену пресуду у побијаном делу, на основу члана 408. у вези са чланом 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду на одређено време од 01.10.2019. године и на основу уговора о раду на неодређено време од 01.10.2025. године, ради обављања послова на радном месту „...“ са пуним радним временом у трајању од 8 сати дневно, односно 40 часова недељно и уз сагласност да послове обавља у више смена. Тужени је у циљу организације посла донео одлуку о прерасподели радног времена и тако утврдио да је субота 22.01.2022. године радни дан и да се тада одрађује за 05.01.2022. године када се није радило. Тужилац није дошао на посао те суботе, као ни 31.01.2022. године, који је био радни дан. За наведене дане тужилац није добио одобрење за одсуствовање са посла од непосредно претпостављених и од њега је тражено да достави доказ о оправданости одсуства са рада за оба дана достављањем доказа о привременој спречености за рад. Тужилац није оправдао одсуство, са наводима да није ни био болестан и да по том основу није ни био спречен за рад. У погледу одсуства са рада запослених код туженог је постојала дефинисана процедура у смислу да је потребно одобрење лидера као одговорних лица на ..., али и пропусница. Одсуство са рада у наведене дане тужилац није оправдао ни након позива послодавца да исте оправда, већ је у изјашњењу на упозорење о постојању отказног разлога, навео да је дана 22.01.2022. године неоправдано одсуствовао, а за дан 31.01.2022. године је навео да се јавио лидеру да не може да дође на посао јер су му се у лову изгубили пси у шуми и да је морао да их тражи, а након што му је лидер рекао да из тог разлога не може да му оправда овај изостанак, није покушао да на другачији начин оправда недолазак на посао тог дана.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и враћање тужиоца на рад примењујући као релевантно материјално право одредбу из члана 179. став 3. тачка 2. Закона о раду, у вези са чланом 95. 1. 3. Правилника о раду туженог и чланом 22. став 1. тачка 4. алинеја 2. Уговора о раду закљученог између тужиоца као запосленог и туженог као послодавца, сматрајући да је тужиоцу основано и законито отказан уговор о раду јер је својим понашањем - неоправданим изостајањем са рада два дана учинио непоштовање радне дисциплине, које му је стављено на терет као отказни разлог.

Другостепени суд је одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду у овом делу, прихватајући становиште првостепеног суда да је оспорено решење туженог законито и правилно, као и све разлоге које је овај суд дао за своју одлуку.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Чланом 179. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005...95/2018, важећег у време престанка радног односа тужица), прописани су разлози за отказ уговора о раду од стране послодавца. Сви отказни разлози наведени у овом члану се могу сврстати у четири групе: прва, која се односи на радну способност и неадекватно понашање запосленог; друга, које се односи на скривљене повреде радних обавеза; трећа, на непоштовање радне дисциплине и четврта, на потребе послодавца. Одредбом члана 179. став 3. тачка 2) овог закона прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, ако не достави потврду о привременој спречености за рад у смислу члана 103. овог закона и тачка 8) ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно као је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

У погледу поступка који претходи престанку радног односа, чланом 180. Закона о раду је прописано да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог Закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. У упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе које указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење. Упозорење се доставља запосленом на начин прописан за достављање решења о отказу уговора о раду из члана 185. овог Закона.

Правилником о раду туженог, чланом 95.1.3. прописано је непоштовање радне дисциплине од стране запосленог ако не достави потврду о привременој спречености за рад у складу са законом, а који разлог је као отказни разлог предвиђен и у члану 22. став 1. тачка 4. алинеја 2. уговора о раду од 01.10.2021. године.

У конкретном случају је утврђено да је тужилац изостао са посла 22.01.2022. године, који дан је био радна субота и 31.01.2022. године, који је био радни дан. И поред позива послодавца да оправда изостанак са посла у овим данима, тужилац није оправдао своје одсуство. Од њега је тражено да изостанке оправда искључиво лекарском потврдом о привременој спречености за рад, из разлога што му од стране непосредно предпостављеног није одобрено одсуство са рада из других разлога. Тужилац се на писано упозорење послодавца о постојању разлога за отказ од 05.02.2022. године изјаснио да је дана 22.01.2022. године изостао сматрајући да је био неблаговремено обавештан да је радна субота, док је за дан 31.01.2022. године сматрао да је оправдао изостанак јављањем лидеру да не може да дође на посао јер је тражио изгубљене псе. Неуважавајући ове разлоге тужиоца, тужени је донео решење о отказу уговора о раду 23.02.2022. године, чију законитост тужилац оспорава у предметној парници сматрајући да се његово понашање не може подвести под законски основ отказа уговора о раду из члана 179. став 3. тачка 2. Закона о раду, већ евентуално под тачке 1. или 8. истог члана, које нису наведене у решењу о отказу као отказни разлог, нити претходно у упозорењу.

По оцени Врховног суда, нижестепеним пресудама је правилно разјашњено питање везано за основ давања отказа уговора о раду тужиоцу. У конкретном случају, то је непоштовање радне дисциплине учињено недоласком тужиоца на посао два дана без оправданог разлога који би се тичао његове привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању. Наиме, за оба дана је неспорно утврђено да тужилац није био спречен за рад услед болести и да није ишао код лекара ради издавања потврде којом би оправдао изостанак. Међутим, послодавац је обавестио тужиоца да ће његове изостанке сматрати оправданим само ако је из здравствених

разлога био спречен да дође да ради и захтевао је од тужиоца да у складу са чланом 103. Закона о раду достави потврду о привременој спречености за рад. Непоштовање радне дисциплине од стране тужиоца огледа се у томе што након одсуства са рада није доставио послодавцу тражене потврде. Дакле, за оба дана, да би се сматрало оправданим изостанком са посла, било је потребно да је тужилац искључиво из здравствених разлога био спречен за рад, што у конкретном није било случај. У погледу одсуства са рада запослених из других разлога, код туженог је постојала дефинисана процедура у смислу да је потребно одобрење лидера као одговорних лица на аутоклаву, али и пропусница, што тужиоцу није одобрено спрам разлога које је саопштио свом лидеру као разлоге изостанка за дан 31.01.2022. године, док за 22.01.2022. године тужилац није ни обавестио лидера да неће доћи на посао.

Како тужилац описаним понашањем није поштовао радну дисциплину коју је захтевао послодавац, што је разлог за отказ уговора о раду прописан како Законом о раду, тако и Правлником о раду туженог, а унет је и у уговор о раду који је тужилац закључио у својству запосленог приликом заснивања радног односа, то је, по оцени Врховног суда, тужиоцу основано престао радни однос отказом. Врховни суд прихвата становиште нижестепених судова да се описано понашање тужиоца може третирати као отказни разлог непоштовања радне дисциплине. Такође, приликом доношења решења о отказу, тужени је у свему поступио у складу са одредбама члана 180. Закона о раду и испоштовао је законом прописану процедуру која претходи доношења решења о отказу уговора о раду.

Како је одбијен као неоснован тужбени захтев за поништај оспореног решења, правилно је одбијен и захтев тужиоца за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер тог захтева.

По оцени Врховног суда, правилна је и одлука другостепеног суда да свака странка сноси своје трошкове поступка, имајући у виду његов исход, односно успех странака у спору, у смислу члана 153. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**